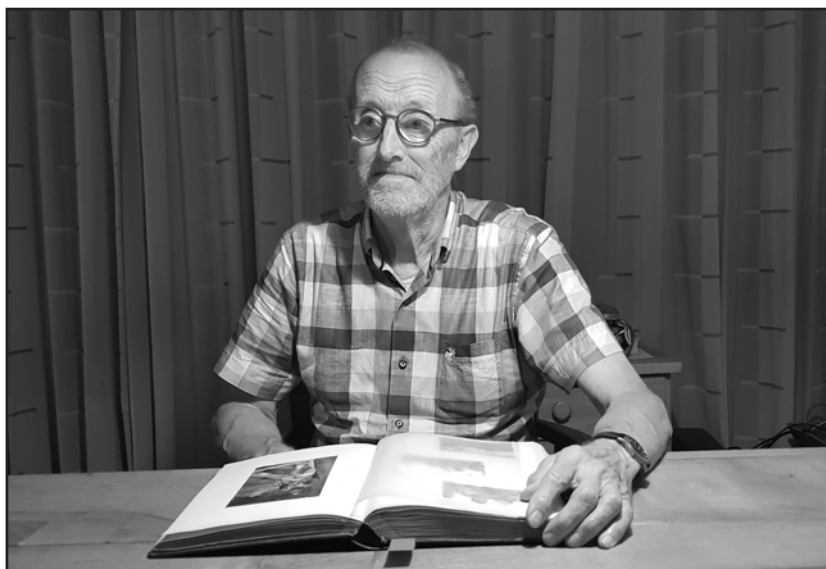

In gesprek met een echte Reuselnaar

In ben opgegroeid in het Bezuidenhout, een stadsdeel van Den Haag. Ons gezin kwam elk jaar op vakantie bij onze Reuselse familie. Mijn opa was Toorte Driekske. Dat had uiteindelijk als gevolg dat ik trouwde met een Reusels meisje en dat ik er tot op de dag van vandaag woon.

Hier zit ik in ons woonhuis aan de Kloostertuin, augustus 2022.

Aan het woord is de 81-jarige Henk van der Put, de tweede in de rij van de tien kinderen van het destijds in Den Haag wonende gezin van Jo van der Put en zijn vrouw Nel van Gompel, ook wel Nel van Toorte Driekske genoemd. Ons vader zei altijd dat hij in Reusel ging wonen als hij 65 werd. Dat heeft hij ook gedaan maar hij heeft er maar kort van kunnen genieten. In oktober 1973 naar Reusel en in maart 1974 al overleden.

Opa en oma Van der Put

Opa Henk van der Put heb ik maar amper gekend. Ik weet dat hij geboren is in Turnhout en in 1951 overleden is in Vught waar hij verpleegd werd. Na hun trouwen zijn opa en oma gaan wonen in Overasselt bij Grave, de geboorteplaats van oma. Daar is ook hun eerste kind, ome Henk geboren. Daarna verhuisden ze naar het Tilburgse stadsdeel Korvel, in de Capucijnenstraat. Opa was daar metselaar. In Tilburg is ons vader op 20 september 1908 geboren. Hij was de middelste van drie kinderen. Na hem werd nog tante Anna geboren.

Toen opa stierf was ik pas 10 jaar oud. Oma Anna van der Put - Gartsen heb ik wel goed gekend, ze is in 1962 overleden in Goirle. Mijn ouderlijk gezin woonde in die tijd in Den Haag. Tijdens de

zomervakantie gingen we jaarlijks op vakantie bij de familie Van Gompel in Reusel, de familie van mijn moeder. Dan bezocht ik ook mijn andere oma in Tilburg. Voor mijn tiende jaar heb ik tijdens mijn zomervakantie wel eens bij haar overnacht. Oma was een goei mens. Ze had het niet breed en was daarom op hoge leeftijd nog thuiswerkster. Het wassen van gordijnen voor particulieren was haar bijverdienste. Ik herinner me dat ze de gordijnen in een frame opspande om ze te laten drogen.

Opa en oma Van Gompel

Opa Driek van Gompel is in Reusel beter bekend als Toorte Driekske. Ik was pas acht jaar toen hij overleed. Ik herinner me opa als een rustige man die op de achtergrond aanwezig was. Opa gooide tijdens het eten wel eens stukjes vlees over zijn schouder naar zijn hond herinner ik me nog. Samen met oma Trees Roijmans had hij al voor het jaar 1900 een boerderijtje aan 't Hof in Reusel, op de plaats waar nu Kampeerboerderij van Gompel staat. In dat boerderijtje is ons moeder op 28 maart 1915 geboren en heeft er haar jeugd doorgebracht. Ze was het op een na jongste kind van de vier zonen en vijf dochters in het gezin.

Omstreeks 1934 zijn opa en oma gaan wonen bij hun oudste zoon, ome Jan en zijn vrouw Miet van Trier. Ome Jan had een boerderij in de Peel,

Samen met mijn oudste zus Jopie omstreeks het oorlogsjaar 1942.

links voor het bos aan de Postelsedijk dat nu de Pilse Bergen wordt genoemd. In die tijd werd het daar nog de Pannenbergsche Straat genoemd. Oma Trees Roijmans was een hartstikke goei mens en was altijd blij als we op bezoek kwamen. Ze was ook baakster en heeft zo in Reusel menig kiendje geboren zien worden. Na het overlijden van opa in 1949 is oma verhuisd naar het grote gezin van haar dochter, tante Jana en haar man Kiske Lavrijsen, aan de Hooge Mierdseweg. Toen ik vanuit Den Haag in Reusel verkering kreeg zei ze tegen mij: "Jonge jonge wa doe de toch, gé got er zo veul vurbé."

Verwoestend bombardement

Mijn moeder, Nel van Gompel, was in de dertiger jaren bediende bij dokter Bloemen in Tilburg. Ze raakte daar bevriend met de zus van ons vader, Anna van der Put. Met haar ging mijn moeder regelmatig in Tilburg op bezoek bij het ouderlijk gezin van haar vriendin Anna en ontmoette daar ons vader Jo. Daar moet de vonk tussen mijn ouders overgesprongen zijn want ze kregen verkering. Via familie kreeg ons vader in Den Haag een baan als butler bij barones van Wijk. Deze woonde in het Bezuidenhout in Den Haag. Mijn ouders zijn in 1937 getrouwd en verhuisd naar Den Haag. Bij de barones heeft hij gewerkt tot haar huis in 1945 verwoest werd. Daarna heeft hij in de horeca gewerkt en vanaf ongeveer zijn vijftigste in de officiersmess van de Luchtmacht-staf in Den Haag.

In Den Haag kregen mijn ouders in 1938 hun eerste kind, mijn zusje Jopie. Ik volgde in het

eerste oorlogsjaar op 19 januari 1941. Daarna kwamen er nog acht kinderen en hadden mijn ouders met vijf zonen en vijf dochters hun gezin compleet. De hongerwinter 1944/1945 heb ik niet bewust meegemaakt. Ik was pas vier jaar en kan me niet herinneren dat ik honger heb geleden. Wel weet ik dat ons moeder bij een gaarkeuken eten ging halen in een pannetje. Op drie maart 1945 werd het Bezuidenhout zwaar getroffen door een vreselijk bombardement. Achteraf bleek het een vergissing te zijn want het doel was de V2 lanceerinrichtingen in het Haagse Bos. Toen het bombardement begon herinner ik me nog goed dat we met wat meubels de kelder in waren gevluht en we de muren en vloeren voelden trillen. Na het bombardement zijn we gevluht naar een kennis van ons vader in de Parklaan. Het grootste deel van het Bezuidenhout was volledig verwoest, met als gevolg

Tijdens mijn lagerschooltijd in het Bezuidenhout in Den Haag, omstreeks 1950.

Het ouderlijk gezin van ons vader omstreeks 1957. Staande v.l.n.r. ome Henk, tante Anna en ons vader. Zittend oma en opa van der Put -Gartsen.

Mijn ouderlijk gezin omstreeks 1958. Ik woonde toen met mijn vier broers en vijf zusjes in het Bezuidenhout in Den Haag.

meer dan 500 doden. Het was de grootste ramp die Den Haag overkwam tijdens de Tweede Wereldoorlog. Wonder boven wonder was het rijtje huizen waarin ons huis stond nagenoeg gespaard gebleven terwijl de omgeving plat lag.

Jeugdjaren

We konden weer snel in ons huis gaan wonen en hebben heel veel geluk gehad dat het gespaard bleef. Na de oorlog is de wijk de eerste tien jaar niet opgebouwd. De omgeving met die puinhopen en kapotte huizen was voor ons een ideaal speelterrein. Mijn kameraadjes uit die tijd waren Koos Commandeur en Ton van der Zwaan.

De lagereschooltijd bracht ik door op de St. Nicolaasschool waar broeders de scepter zwaaiden. Die school was te vergelijken met de Sint Jozef-

school in Reusel waar de fraters de baas waren. Hoe je van fraters, broeders moet maken weet ik wel grapt Henk: "Je moet dan onder de fraters eieren leggen." Heel veel lol beleefde ik niet op school. Spelen op de puinhopen in de buurt trok me meer. In die tijd was ik ook misdienaar bij de paters van Una Sancta een congregatie bij ons in de buurt.

Na de lagere school ging ik naar de ambachtsschool om het vak timmerman te leren. In mijn vrije tijd verdiende ik een zakcentje bij de melkboer en met het wassen van auto's.

Eerder vertelde ik al dat ons gezin de zomervakantie jaarlijks in Reusel doorbracht. De eerste jaren gingen mijn ouders met de jongste kinderen naar het gezin van ome Jan van Gompel bijgenaamd de Nuuchtere waar ook opa en oma woonden. Na het overlijden van opa naar het gezin van tante Jana en Kiske Lavrijsen waar oma naar verhuisd was. De oudere kinderen werden verspreid ondergebracht bij de familie Van Gompel. Mijn vakantieadres was het gezin van tante Trees en ome Wal Kokken in Lage Mierde. Wel kreeg ik van mijn ouders de boodschap mee om tijdens de vakantie alle ooms en tantes te gaan bezoeken. Later ging ik ook tussendoor dikwijls naar Tante Trees en Ome Wal. Hun gezin werd zowat mijn tweede thuis.

Later hebben mijn ouders tijdens de zomervakanties een aantal keer het zogenaamde Peelhuisje betrokken waar vroeger het gezin van

Het gezin van opa en oma van Gompel – Roijmans, omstreeks 1935. Mijn moeder, Nel van Gompel, zit vooraan rechts.

Peer Heesters alias 't Muiske en Drieka Bruininx woonden. Ze mochten daar logeren van de toenmalige eigenaren, de schoonouders van de bekende TV-presentator Koos Postema.

Op 26 juli 1972 werd mijn broer Roel tijdens een van deze vakanties in Reusel op zijn brommer aangereden door een auto en overleed. Hij was toen pas 18 jaar en zijn overlijden maakte heel veel indruk binnen ons gezin. Voor mijn ouders en ons was dit een groot verdriet.

Militaire kok in Suriname

Na de ambachtsschool ben ik naar de UTS gegaan en werkte daarna twee jaar als timmerman in de bouw. In september 1960 moest ik in militaire dienst. Mijn rekrutenopleiding kreeg ik in Ossendrecht. Daarna werd ik naar de Kokschool in Leiden gestuurd. Waarom ik, met mijn opleiding timmerman, kok moest worden weet ik niet. Tijdens mijn parate tijd was ik kok bij de Luchtafweer (LUA) op de Prins Hendrik kazerne in Nijmegen. Daar werden op een gegeven moment vrijwilligers gevraagd om militair te worden in Suriname. Dat avontuur trok me wel, ik meldde me aan en werd aangenomen. Daar stond wel tegenover dat mijn dienstplicht met 9 maanden werd verlengd en daardoor 27 maanden zou gaan duren. Hoewel mijn moeder bedenkingen had kreeg ik van thuis toestemming en was de kogel door de kerk. Na twee maanden tropenopleiding in Oirschot en de

nodige vaccinaties werd ik samen met 17 andere soldaten ingescheept in de MS Oranjestad, militaire vrachtboot. Het werd een veertiendaagse reis over de Atlantische oceaan. We mochten onderweg twee keer aan wal. Een keer op het Portugese eiland Madeira en een keer in Trinidad in de Caribische Zee. Op dat eiland bezochten we een nachtclub, weet ik nog. Het is wel de eerste keer en ook de laatste keer dat ik een nachtclub van binnen heb gezien. In Paramaribo aangekomen werd ik gelegeerd in het Prins Bernhard Kampement (PBK) en als kok ingedeeld bij de Stafcompagnie.

In die tijd nam ik deel aan twee detacheringen van zes weken naar Albina aan de Marowijne

Tijdens mijn dienstdienst in Paramaribo bezig met een koppeltje tamme papegaaien, in 1962.

Bijna dagelijks deelde ik tijdens mijn dienstdienst in Albina eten uit aan de inheemse kinderen die achter de kampomheining stonden te wachten.

Onze trouwdag op
18 juli 1968.

rivier, aan de grens met Frans Guyana. Samen met een collega kok stond ik daar in de keuken en moest het eten verzorgen voor zo'n 40 manschappen. Een fanatieke luitenant kreeg het daar in zijn hoofd om ook het keukenpersoneel te laten marcheren. Omdat wij vonden dat we daar geen tijd voor hadden hebben we dat geweigerd. Het gevolg was dat we allebei vijf dagen 'streng' kregen ook wel 'achter de wacht' genoemd en in de cel terecht kwamen.

In Paramaribo werd ik een keer op rapport geroepen bij de commandant van de compagnie. Hij vertelde dat mijn ouders contact hadden opgenomen omdat ze drie maanden niets meer van mij gehoord hadden en zich afvroegen of ik nog wel in leven was. Hij gaf me een standje en het bevel direct een brief naar huis te schrijven. Toen mijn diensttijd in Suriname erop zat kon ik met een aantal levenservaringen rijker Paramaribo achter me laten. Na weer een lange zeereis aangekomen in Nederland, zat mijn militaire diensttijd erop en kwam ik weer in de burgermaatschappij terecht. Komende vanuit Suriname met z'n tropische temperaturen voelde het weer in Nederland berekend aan, eind december 1962. De winter van 1962-1963 is bekend van de barre Elfstedentocht die Reinier Paping won. Het was ook een van de koudste winters van de vorige eeuw. Tot medio maart lag de bouw volledig stil en kwam ik drie maanden in het vorstverlet terecht. Gelukkig kon er wel volop geschaatst worden.

Hier ben ik bezig met een timmeropdracht in de werkplaats van Fixet de Houtwinkel, omstreeks 1990.

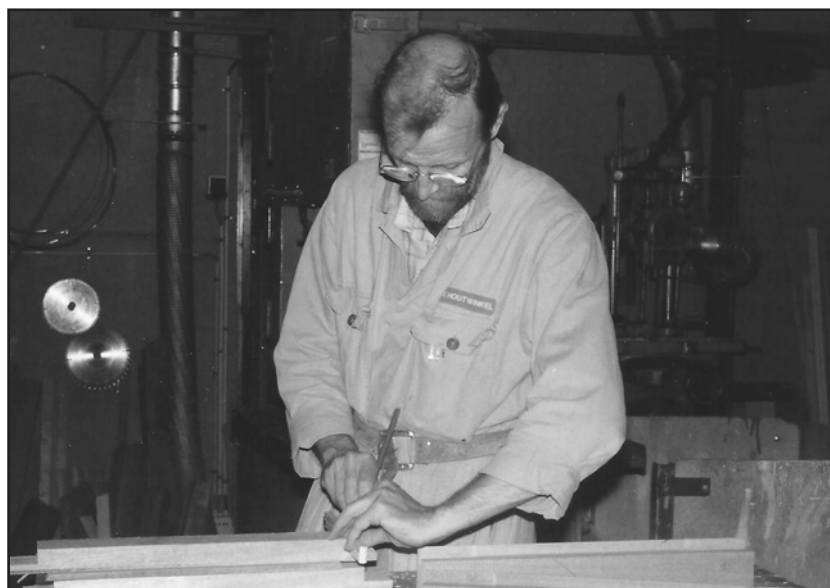
Eigen gezin

Al voor mijn diensttijd kende ik Lies van den Bisen uit Reusel. Ze was een vriendin van Ria Kokken een dochter van Tante Trees en ome Wal

Kokken uit Lage Mierde. Daar kwam ik jaarlijks vanuit Den Haag op zomervakantie. We raakten bevriend met elkaar, maar van een verkering was nog geen sprake. Wel sloeg de vonk tussen Lies en mij al een beetje over maar van een zoentje was het nog niet gekomen. Dat gebeurde pas toen ik terug uit Suriname was op de eerstvolgende oudejaarsavond en zo kregen we verkering. In Reusel kon ik als timmerman aan de slag bij aannemer Dré Maas in de Lensheuvel. Later ook nog bij bouwbedrijf Doevendans in Tilburg. Gelukkig kon ik in de kost bij tante Jo van Gompel en Harrie Verhagen in Reusel. Van mijn moeder mocht het niet bij Tante Trees, mijn vakantieadres, omdat die al zo'n groot gezin had en dat al druk genoeg was. Bij tante Jo waren bijna alle kinderen al uitgevlogen. Ik heb daar een heel goede tijd gehad. Omdat het in de bouw heel slecht ging kwam ik zonder werk te zitten. In Reusel en omgeving kwam ik niet aan werk, wat ik ook probeerde. Er zat niet anders op om weer aan te kloppen in Den Haag bij de Koninklijke BAM groep, een groot aannemersbedrijf waar ik eerder ook al werkte. Toen de uitvoerder me daar tegenkwam zei hij direct: "Maandag kun je bij ons beginnen."

Voor Lies en mij betekende dat, dat ik om de twee weken van Den Haag naar Reusel en Lies

van Reusel naar Den Haag moest pendelen om elkaar te kunnen ontmoeten.

Op 11 december 1967 zijn we in Reusel voor de wet getrouwd en op 18 juni 1968 voor de kerk. Het huwelijksfeest was bij Gotte in de Lensheuvel. Omdat we in Den Haag en omgeving niets konden huren, kochten we een appartement in Voorburg, een stadsdeel van Den Haag. Daar hebben we vijf jaar gewoond. In 1973 stelde mijn neef Jan Kokken en zijn vrouw Jeanne ons voor om in den Ekker in Reusel een blok van twee te laten bouwen. Dat kwam ons goed uit omdat het appartement in Voorburg niet geschikt was als we kinderen zouden krijgen. Tijdens de bouw gingen we wonen bij de ouders van Lies, in de Voort.

Bij de Hollandse Beton Groep (HBG), die was samengevoegd met de Koninklijke BAM groep, kon ik in Hapert aan de slag bij de aanleg van de rioolwaterzuiveringsinstallatie aan de Casterse dijk. Daarna heb ik ook nog een tijdje als timmerman gewerkt bij aannemer Hurks in Eindhoven. Toen ook daar ontslag dreigde kon ik een mooie baan krijgen bij de Houtwinkel in Bladel. Bij de Houtwinkel ging ik werken in de timmerwerkplaats en soms op de buitendienst. Daar was ik echt op mijn plaats met veel mooi timmerwerk. Ik heb er dan ook ruim 30 jaar met heel veel plezier gewerkt.

Onze twee kinderen zijn geboren toen we weer in Reusel woonden. Ons Ellen in 1973 en onze Rik in 1975. Ons Ellen heeft een tweeling die inmiddels al 14 jaar is. Hun gezin woont nu weer in Reusel. Eerder hebben ze in Sint Michielsge-

stel en Kerkdriel gewoond. Lies en ik hebben de tweeling, Gijs en Krista, van jongs af aan tot twee jaar geleden iedere vrijdag opgepast en deden dat graag. Onze Rik woont samen, is fanatiek brandweerman en geniet van het leven. We zijn trots op onze kinderen en kleinkinderen op wat ze doen en hoe ze in het leven staan.

Muziek

Toen ik een jaar of vijftien was kreeg ik van mijn ouders een tweedehandse gitaar. Door veel te oefenen leerde ik drie akkoorden spelen en kreeg daarmee zo'n tien countrynummers onder de knie. Optredens waren toen nog een brug te ver voor mij. Tientallen jaren heb ik vanwege drukke werkzaamheden en andere interesses de muziek laten versloffen. Mijn interesse voor muziek kreeg toch weer de bovenhand en

In 1990 maakte ik samen met Janus en Kees Verhagen een fietstocht van 700 kilometer naar hun broer Jan die in Le Donjon in Frankrijk woonde.

Mijn zoon Rik geeft mij hier een extra onderscheiding na het uitlopen van een van mijn vierdaagse wandeltochten van Nijmegen. Ik sta hier met mijn wandelmaatjes v.l.n.r. Sjan en Jo Verwimp en Christien van den Bisen.

Mijn zoon Rik en zijn vriendin Kim met hun boerenfox Bartje in 2016.

ik kocht een nieuwe gitaar in de muziekwinkel aan de Posthof te Bladel. Ook ging ik in Bladel naar de Muziekschool en leerde ik hoe muziek in elkaar stak en moest spelen vanaf een geschreven muziekstuk met noten.

In de tijd dat Joke van de Klok in café de Klok 'open-podium' organiseerde was ik daar ook aanwezig. Peter van Limpt van Stichting Jeugdbelangen vroeg mij daar om samen met de zusjes Annie en Jeanne Maas countrynummers te gaan oefenen. Hij wilde graag dat we dan konden optreden tijdens de vakantieweek op de Wilgenspot. Ook Nico Daniels sloot bij ons aan en we gingen zes weken samen oefenen en konden zo'n 20 nummers spelen. We traden voor het eerste op tijdens de ouderavond van de vakantieweek van Stichting Jeugdbelangen. Onder de naam Maaslanders hebben we zo'n 15 jaar regelmatig opgetreden bij feestjes en in bejaarden- en verpleeghuizen. In die tijd stapte Nico Daniels over naar een andere muziekgroep en werd zijn plaats ingenomen door Jos Lavrijsen.

Later vormde ik samen met Kees Tops, Jozef van de Voort en Jos Lavrijsen het muziekgroepje Anderszum. Jozef is jammer genoeg overleden en nu gaan we met z'n drieën verder. We hebben afgesproken dat we maximaal 12 keer per jaar op aanvraag optreden. Met ons tuinoptreden, uitgezonden door Kempen-TV, hebben we zoveel reclame gemaakt dat we, wat het aantal optredens betreft, de vinger aan de pols moeten houden.

Samen met de 95-jarige accordeonist Tit van de Fréte begeleid ik nog om de twee weken de zangers en zangeressen van liederentafel 't Melodieke,

Een optreden samen met Tit van de Fréete (Hermans) tijdens de feestavond van het 10-jarig bestaan van liederentafel 't Melodieke in 2012.

Heemkunde

Meer dan veertig jaar ben ik lid van de Heemkunde Werkgroep Reusel (HWR). Ik ben daar meer een doener dan een prater. Als er voor tentoonstellingen of andere activiteiten getimmerd moest worden was ik van de partij. Vaak was ik diegene die gevraagd werd als er bijvoorbeeld een publicatiebord, het wachthuisje bij het HWR monument den Draad of een deur en wand in de Heemkamer moesten komen. Samen met Peer Tijssen en Lies heb ik de kapelletjes-route door de gemeente Reusel – De Mierden uitgezet. Ook heb ik jarenlang gewerkt aan het uitzoeken en digitaliseren van duizenden bidprentjes. Dat project is recent afgerond en is nu digitaal raadpleegbaar via de website van de Heemkunde. Alleen nieuwe prentjes moeten nog toegevoegd worden. "Ik ga hier zo lang mee door tot ik mijn eigen prentje tegenkom", grapt Henk.

Vakantie en hobby's

Toen de kinderen nog klein waren gingen we meestal op vakantie met de tent. Vaak in Luxemburg maar ook in Duitsland zoals het Zwarte Woud en Winterberg in het Sauerland. Later toen de kinderen niet meer meegingen maakten we graag busreizen en ook wel eens vlieguren.

Zo zijn we samen met vrienden o.a. naar Kenia, Madeira en Macedonië gevlogen

Een van mijn grote hobby's was wielrennen. Zondagsmorgens met de wielclub en af en toe een langere tocht. Volgend jaar ben ik al 50 jaar lid van R.W.C. Mijn mooiste tocht was met mijn neven, Janus en Kees Verhagen naar hun broer Jan in Frankrijk. Het was 700 km. We deden er ruim vijf dagen over. Onderweg werden we begeleid en verzorgd door hun zus Trees en de toenmalige vriendin en de schoonzoon van Janus. We hadden goed weer, een mooie route en veel plezier met elkaar. Ik denk hier nog altijd met heel veel genoegen aan terug.

In 1997 ben ik gedotterd en een paar jaar later kreeg ik een pacemaker. Toen ben ik van fietsen overgestapt op wandelen. Ik heb sindsdien 16 keer de vierdaagse van Nijmegen gelopen en met vrienden een paar mooie hutten- en wandeltochten gelopen in Oostenrijk en Tsjechië. De laatste vierdaagse ging niet zo goed. Ik kreeg hartklachten en heb daardoor 1 dag gewandeld en 3 dagen in het ziekenhuis gelegen. Het thuisfront heeft me verboden om nog deze afstanden te lopen. Al jarenlang ga ik nu elke dinsdagmiddag en zondagmorgen met een wandelclubje wandelen en dat hoop ik nog veel jaren vol te houden.

Om de Reuselse mensen beter te leren kennen en andersom heb ik me zoveel mogelijk aangesloten bij diverse verenigingen. Zo was ik ook 30 jaar bestuurslid van de Bouw- en Houtbond in Reusel, lid van Theatergroep Cité en nu nog van de Weidevogels.

Slot

Henk den der Put vertelt zijn verhaal op een rustige, nuchtere wijze waarbij zijn Haagse tongval geen krimp geeft richting het Reusels dialect. Vanaf heel jonge leeftijd bracht hij samen met zijn ouderlijk gezin de zomervakanties door bij familie in Reusel en omgeving. Henk keek er naar uit en kwam er graag en trouwde ook met een echte Reuselse. Voor de Heemkunde Werkgroep Reusel is Henk een betrouwbare pion en staat direct klaar als de handen uit de mouwen gestoken moeten worden. Mede door zijn talrijke optredens met muziekgroepjes waarvan hij lid was trad hij vaak in het voetlicht van de Reusel gemeenschap. Daarom stellen we met recht vast dat de, in Den Haag opgegroeide Henk van der Put, de oudste zoon uit het grote gezin van Jo van der Put en zijn Reuselse vrouw Nel van Toorte Driekske een echte Reuselnaar genoemd mag worden.

Trouwdag van ons Ellen en Jeroen Redering op 6 juli 2002.

Onze kleinkinderen Gijs en Krista Redering in 2020.

